

דו"ח שנתי

2017-2018 | תשע"ח

סיכום פעילות 2004-2018

מכון עזריאלי להעצמה חינוכית

**"כל מה שילד צריך זה
מבוגר אחד שמאמין בו"**
(קרליבן)

דו"ח שנתי

2017-2018 | תשע"ח

סיכום פעילות 2004-2018

מכון עזריאלי להעצמה חינוכית

פתח דבר

כמסורת ארוכת שנים, שמחים להגיש לכם את **הדוח השנתי לשנת הלימודים תשע"ח**. בעקבות סיום פעילות התכנית במתכונתה הנוכחית ומעברה לרשת "דרכא", מצורף לדוח השנתי **סיכום פעילות** של מכון עזריאלי להעצמה חינוכית לאורך ארבע עשרה שנות פעילותו.

לפני כ-14 שנה יצאתי למסע שליחות בשם משפחת עזריאלי, באמצעות קרן עזריאלי עם 50 תלמידים, במטרה לבנות תכנית, אשר תיתן מענה לתלמידים בעלי הישגים הנמוכים בחטיבות הביניים.

על בסיס עקרונות אלה, נבנתה תכנית הוליסטית ייחודית לצמצום פערים לימודיים וחברתיים בחטיבות הביניים בפריפריה הגיאוגרפית, תכנית זו היא פרי חזונו של מר דוד עזריאלי ז"ל.

דנה עזריאלי, יו"ר קרן עזריאלי ישראל, לקחה על עצמה את יישום החזון, הקמה והפעלת התכנית לאורך 14 שנות פעילות. תכנית עזריאלי הפכה להיות מותג ומודל לחיקוי במערכת החינוכית בכל עיר, וזאת בשל המודל ההוליסטי, תכנית עבודת הישגים, התחום החברתי ותחום ההורים. התכנית השפיעה על תפיסות מובנות של בתי הספר ושינויים מערכתיים. אלפי מורים עברו הכשרה בתכנית עזריאלי במהלך השנים, כשמעבר לכך, כל תלמיד והורה שעברו את התכנית, הצליחו לייצר עתיד חדש.

לאחר שנים של עשייה חינוכית, קרן עזריאלי קיבלה החלטה כי הגיעה השעה לצמיחה רחבה ומשמעותית של הקרן בפעילות החינוכית למען ילדי ישראל. קרן עזריאלי הופכת להיות שותפה אסטרטגית ברשת "דרכא", במסגרת פעילותה החינוכית של הרשת. התכנית תמשיך לפעול במתכונתה החדשה ב-13 ערים על בסיס העקרונות של התכנית בחטיבת הביניים.

בהזדמנות זו **מבקש להודות** לכם שותפים יקרים, ראשי עיר, מנהלי מחלקות חינוך, מפקחים ומנהלי בתי הספר על העשייה החינוכית המשותפת רבת השנים. אשריכם שזכיתם להיות שותפים במסע חינוכי זה. מבקש להודות לכם באופן אישי, על תרומתכם היקרה, פעולותיכם הרבות למען הצלחת התלמידים וצמיחתם האישית.

היישום בשטח של התכנית והמיתוג החזק של תכנית עזריאלי בבתי הספר, הוא **בזכות חברי לתכנית** לאורך השנים אשר הובילו את התכנית בנאמנות, בנחישות ובשליחות, למען הצלחת כל תלמיד, החל ממנהלי המחוזות של התכנית, מנחי-מנהלי התוכנית בכל עיר, מנחים מקצועיים, ראשי תחום הורים וחברתי, צוות המטה, הנה"ח ושכר ואחראי תפעול, כאשר להם שותפים בכל בתי הספר - רכזים, מורים, מנחים, מתרגלים ומדריכים.

ברכת הערכה רבה למשפחת עזריאלי - קרן עזריאלי ודנה עזריאלי יו"ר קרן עזריאלי ישראל, שהיו מייסדי התכנית, מממני התכנית ושותפים באופן אישי בהפעלת התכנית, ולגד עיניהם עמדו הצלחת התלמידים ומשפחותיהם ופעלו רבות למען החינוך בישראל. דנה עזריאלי ליוותה באופן אישי את צמיחתה והצלחתה של התכנית במערכת החינוך.

במהלך השנים נגענו ב-14,000 תלמידים, ב-104 בתי ספר וב-27 ערים. בטוחני שפעולות אלו, יצרו חותם במערכת החינוך הבית ספרית מול מנהלים, מורים ומחנכים, ובכך השפיעו על עתידם של התלמידים, לאור האני מאמין של התכנית: "כל מה שילד צריך זה מבוגר אחד שמאמין בו".

בברכת הערכה

מאיר אביטן

והצוות החינוכי של מכון עזריאלי להעצמה חינוכית

הרקע להקמת התכנית ועקרונות היסוד של התכנית

הרקע

השנה היא 2004, בשדה החינוכי בתקופה הנ"ל, מרבית התכניות החינוכיות פועלות בבתי הספר היסודי או לקראת ההכנה לבגרות. תכניות מעטות התערבו בחטיבות הביניים, ובנוסף לזה, חטיבת הביניים הייתה החוליה החלשה במערכת החינוך מסיבות רבות.

חטיבות הביניים

המעבר מבית הספר היסודי לחטיבת הביניים מתרחש באחת מהתקופות הקשות ביותר בחיי התלמיד - גיל ההתבגרות, המתאפיין בסערות נפש רבות ובלחצים פנימיים. בתקופה זו התלמידים בעלי ההישגים הנמוכים הופכים להיות החוליה החלשה בבית הספר, ואף מאבדים את האמונה ביכולתם האישית עקב כישלונות לימודיים מצטברים, כל זה מוביל אותם לתסכולים חברתיים ואישיים. שנות הלימוד בכיתות ז' עד ט' מהוות את "קו פרישת המים" בחייהם של תלמידים רבים.

על בסיס תובנות אלו, קרן עזריאלי שמה לה למטרה להתמודד עם האתגר הלאומי והקימה את מכון עזריאלי להעצמה חינוכית, לשם העצמת בני הנוער הללו בחטיבות הביניים ז'-ט', וזאת במטרה לאפשר להם לממש את היכולת שלהם לעמוד בזכות עצמם, להאמין ביכולתם, לפתח את כישוריהם החברתיים ולהצליח בלימודיהם בבית הספר.

תכנית הוליסטית, הכשרת הצוות, ראייה עירונית והארכת יום הלימודים

מכון עזריאלי להעצמה חינוכית הבין שרק תכנית הוליסטית ייחודית, המקיפה את התלמיד בשלושה מעגלים שונים תייצר הצלחה משמעותית. **תכנית עזריאלי הייתה היחידה מבין התוכניות ששילבה את כל הגורמים המשפיעים על הצלחת התלמיד.**

הישגי התלמיד באו לידי ביטוי על ידי תוספת של 150 שעות הוראה בשנה לקבוצות קטנות מחוץ לשעות המערכת, ובכך גרמה להארכת יום הלימודים ודאגה לצמצום פערים מואץ ומעבר הקבוצות. **העצמה חברתית**, מחזקת את אישיות התלמיד, מחנכת לערכים ומאפשרת לתלמיד שיח של אמונה והצלחה בכוחות עצמו. למסע הזה היו שותפים ההורים שהיו חלק מן ההצלחה. **הורי התלמידים** שבקבוצה, היו שותפים לסדנה ייחודית במשך עשרה מפגשים, שסייעה בעבודה עם ילדיהם. הצוות החינוכי בבית הספר עבר יחד את התהליך על ידי מערך הכשרות אשר העניק להם ארגז כלים להצלחה, לשינוי ולאמונה ביכולת של כל תלמיד להצליח.

קרן עזריאלי שמה לה למטרה לפעול בכל חטיבות הביניים הקיימות בעיר, לחולל שינוי עירוני, להאריך את יום הלימודים ואף להעניק ארוחת צהריים לתלמידים.

מכון עזריאלי להעצמה חינוכית האמין שרק שילוב וראייה הוליסטית של המרכיבים בחיי התלמיד, במיוחד בגיל חטי"ב שהינה תקופה סוערת מאוד בחייהם של התלמידים, יכול להביא להצלחה ולשינוי משמעותי בחיי התלמיד.

העצמה לימודית

האצה לימודית:
מתט', אוריינות, אנגלית

שימור ההצלחה:
מתט', אוריינות, אנגלית

מיקודי למידה במקצועות
רבי מלל

תגבור פרטני

העצמה חברתית

סדנאות חברתיות
אישית-קבוצתית-
משפחתית-קהילתית

התנדבות קהילתית

מיזמים חברתיים

מנהיגות צעירה

העצמה הורית

סדנאות הורים שנים א'-ג'

מפגשי הורים וילדים

מפגשי העצמה

מנהיגות הורית

סיכום פעילות תכנית עזריאלי 2004-2018

כ-12,000 הורים

השתתפו במפגשי העצמה
ומפגשי הורים וילדים

104 בתי ספר

27 רשויות

מקומיות ברחבי הארץ
מאילת ועד קריית שמונה

14,000 תלמידים

השתתפו בתכנית בשנים 2004-2018
(כל תלמיד השתתף בין 2-3 שנים)

כ-6,000 הורים

השתתפו לאורך השנים
בסדנאות הורים בני עשרה מפגשים

**במהלך השנים 2004-2018, השקיעה קרן עזריאלי במכון עזריאלי להעצמה חינוכית כ-145,000,000 ₪
(לא כולל סך השתתפות של העיריות בתכנית)**

הכל התחיל בקבוצת אנשים נהדרים, שהחליטו להשקיע ולטפל בעניינים. בחרו בנו, ונתנו לנו סיכוי, אך הכל כמובן היה כלל לא צפוי. קיבלנו יחס אישי, חברים ומורים שהשקיעו את הלב ונתנו לנו המון. גם אכלנו, גם צחקנו ואספנו חוויות, והפכנו משפחה שכלל לא חשבנו שאפשר להיות. כל מה שנותר זה להגיד תודה, הציונים קפצו וחברתינו השתנתה".

תלמידי התכנית מגדים, כרמיאל

סיכום פעילות תשע"ח

4,500 תלמידים

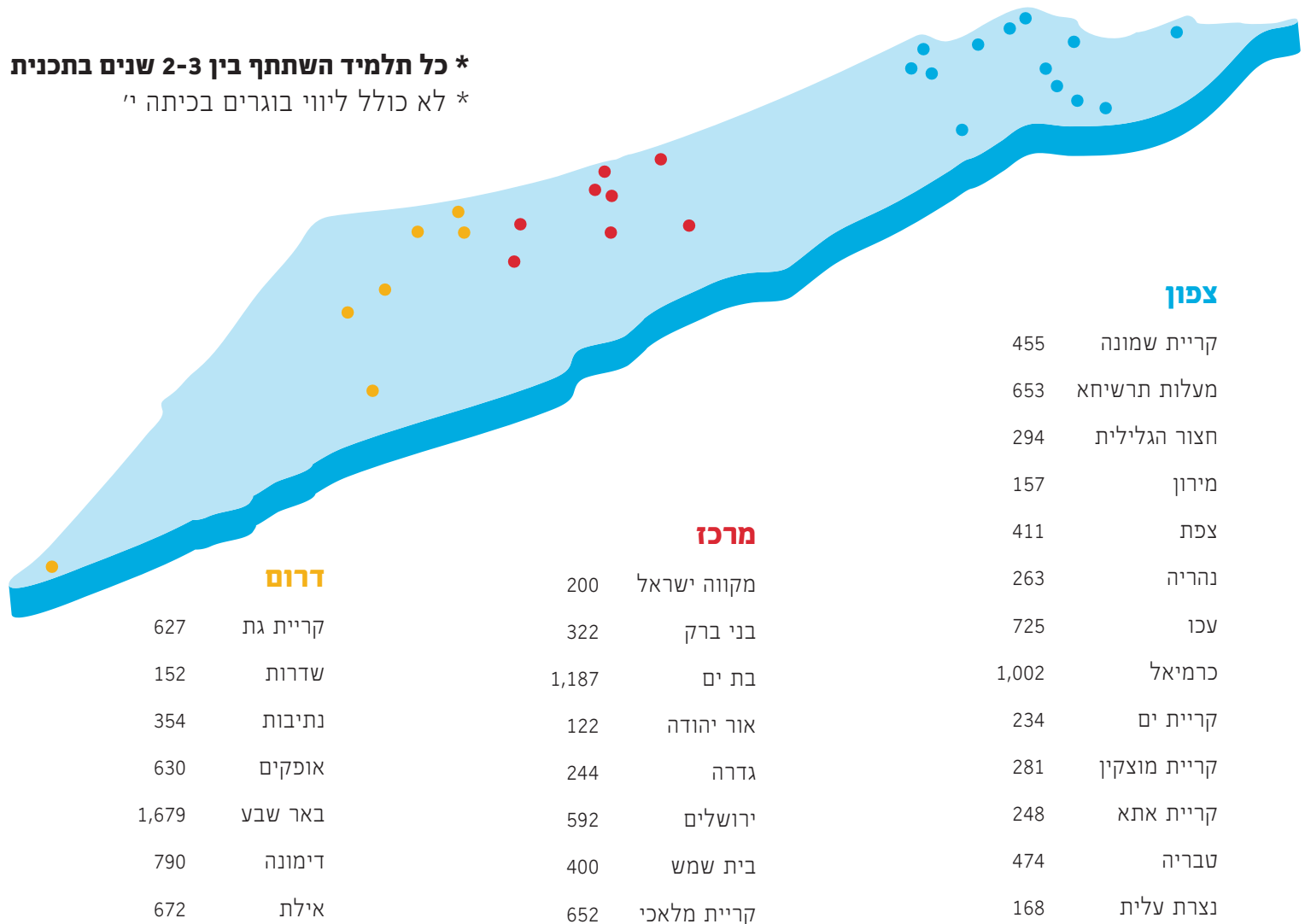
השתתפו בתכנית בשנה"ל תשע"ח
(כולל 300 תלמידי כיתה י')

14,000 תלמידי תכנית עזריאלי לאורך השנים 2004-2018

(בחלוקה למס' תלמידים בכל עיר)

* כל תלמיד השתתף בין 2-3 שנים בתכנית
* לא כולל ליווי בוגרים בכיתה י'

... השנה זו השנה האחרונה שלי ולקחתי איתי דברים שלמדתי מתוך התכנית, למדתי להצליח, להאמין בעצמי, אני יוצאת גאה כי חלק מעזריאלי תרם לי, שמחה שזכיתי להיות חלק מהתכנית הזו."

סתיו, שנה שלישית בתכנית

אבני דרך בתכנית עזריאלי לאורך השנים

תחילת תכנית עזריאלי להעצמה חינוכית - התוכנית החלה עם **50 תלמידים** בעיר באר שבע.

חנוכת מבנה מכון עזריאלי להעצמה חינוכית בעיר באר שבע.
בשנה זו התכנית פועלת ב-**6 ערים** וכוללת **726 תלמידים**.

התכנית צומחת ל-**11 ערים** וכוללת **1,200 תלמידים**.

התכנית פועלת ב-**15 ערים** ברחבי הארץ ומונה **1,700 תלמידים**.
בשנה זו מתקיים לראשונה יום עזריאלי ארצי בלונה פארק.

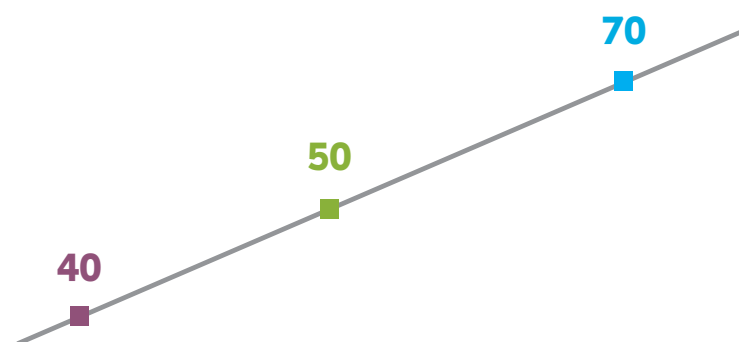
התכנית פועלת ב-**16 ערים** ומונה **2,150 תלמידים**.
בשנה זו, נערך לראשונה סמינר מנהיגות על שם דוד עזריאלי ז"ל לתלמידי כיתות ט'.

התכנית פועלת ב-**27 ערים** ומספר המשתתפים בתכנית עולה ל-**4,000 תלמידים**.
תכנית עזריאלי חוגגת עשור לתכנית.

מספר התלמידים המשתתפים בתכנית הינו **4,500 תלמידים**.
קרן עזריאלי מסיימת את פעילות מכון עזריאלי להעצמה חינוכית במתכונת הנוכחית והופכת להיות שותפה אסטרטגית ברשת דרכא.

הישגי תלמידים בתחום הלימודי בשנה"ל תשע"ח - ממוצע ארצי

ממוצע ציוני
מבחני מיון
לתכנית

ממוצע ציוני
כניסה לתכנית

ממוצע ציוני
תעודה סוף שנה

בממוצע שיפרו תלמידי תכנית עזריאלי בין 20-30 נקודות במקצועות הליבה ושמרו על הישגיהם גם בהקבצות הגבוהות אליהם עלו.

מאז שאני בתכנית להעצמה חינוכית, ההתנהגות שלי השתנתה, נהייתי רגועה עם הרבה סבלנות לחומר ולא להתייאש. כשקשה לי עם תרגילים בכיתה אני ממשיכה קדימה. כיום אני חושבת שאני ילדה טובה יותר ואוהבת פשוט ללמוד."

לינוי ויטאלי, באר שבע

מעבר הקבצות ארצי

מתמטיקה	אנגלית
1,810	1,758
650	700
700	690
3,160	3,148

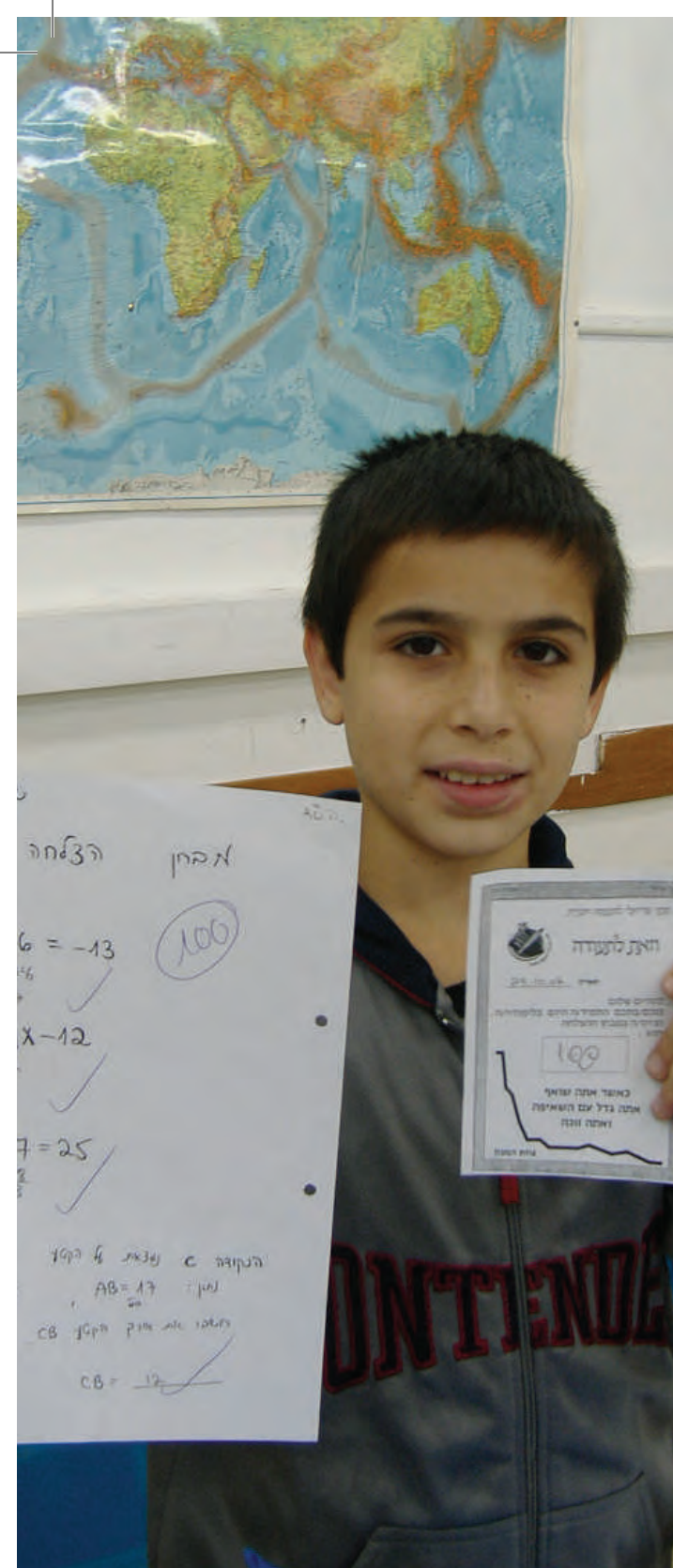
מספר התלמידים בתכנית שעלו מהקבצה נמוכה להקבצה גבוהה

מספר התלמידים בתכנית שאין בבית ספרם הקבצות ושיפרו את הציון

מספר התלמידים שהחלו בהקבצה ב' עם ציון נמוך ושיפרו לממוצע של 70 לפחות

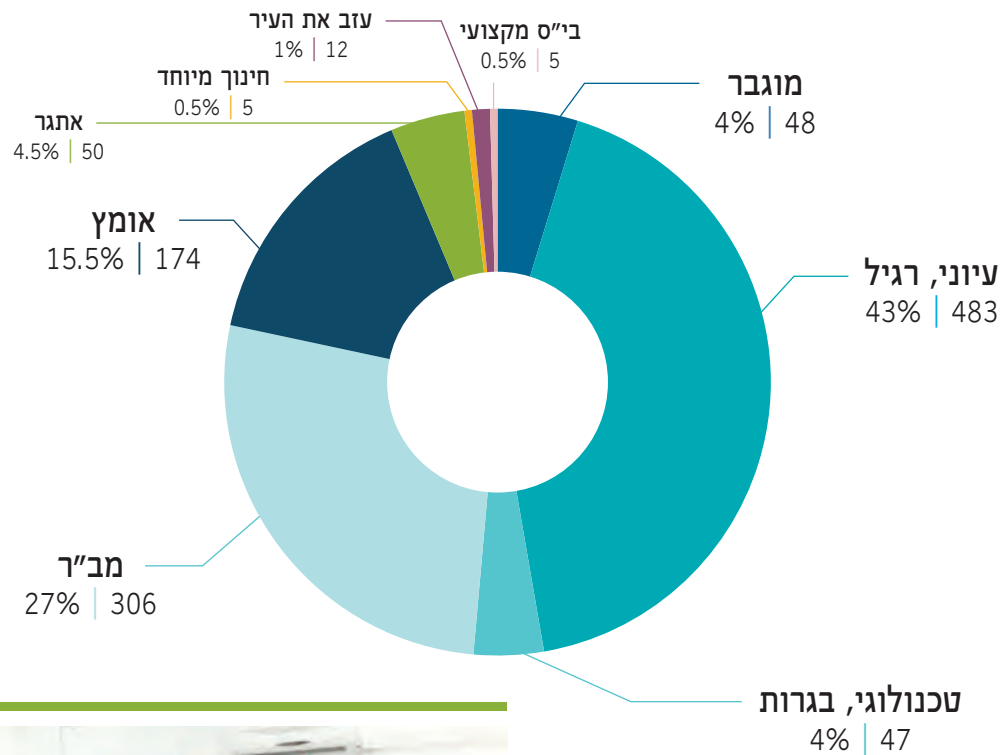
סה"כ תלמידים אשר עלו ברמתם ושיפרו את הציון

שאר התלמידים נשארו בהקבצותיהם ושיפרו ב- 20-30 נקודות את ציוניהם

מסלולי בוגרים ברמה הארצית - שנה"ל תשע"ח

1,130 בוגרי מכון עזריאלי להעצמה חינוכית אשר סיימו את כיתה ט' בשנה"ל תשע"ח מוינו למסלולים הבאים:

96% (1,064 תלמידים) מבוגרי התכנית בתשע"ח

המשיכו למסלול בגרות מלאה

(לא כולל מידע אודות 17 תלמידים שעזבו את העיר)

רציתי להודות לכם על התקופה שלימדתם ועזרתם לי להתקדם. בזכותכם הצלחתי לדעת טוב יותר את השפה אנגלית והשתפרתי במתמטיקה, התכנית הזאת חשובה מאוד לילדים שלא מצליחים כ"כ ועוזרת להם להתקדם בלימודים ומבחינה חברתית, תודה על הכל."

סיכום פעילות חברתית בתכנית עזריאלי

העצמה חברתית היוותה חלק בלתי נפרד מהתהליך אותו עברו תלמידי התכנית, כחלק מראייה הוליסטית. הפעילות החברתית נגעה בהיבטים שונים של חיזוק אישיות וזהות התלמיד, דימוי עצמי חיובי, התמודדות בקבוצה, מנהיגות, העצמה ועוד. הפעילות החברתית התרחשה באמצעות סדנאות שבועיות שהועברו על ידי מדריכים מקצועיים, בנושאים שונים ובשילוב מודלים של פעילות O.D.T. הפעילות הקבוצתית טיפחה לאורך השנים כישורים חברתיים ואישיים של כל תלמיד בתכנית, וסייעה בהגברת הביטחון העצמי והעצימה את אותם תלמידים.

**כל אחד יכול למען עצמו,
למען המשפחה
ולמען הקהילה**

התנדבויות ומיזמים קהילתיים

חלק מהותי מהתכנית החברתית אותם חוו התלמידים, הינו התנדבות למען הקהילה והובלת מיזמים קהילתיים, מתוך אמונה, כי אדם אשר תורם לקהילה, יצמח לגדול לאדם טוב יותר. במהלך 14 שנות פעילות, קיימו תלמידי תכנית עזריאלי, **אלפי שעות התנדבות בקהילה** ובכך קידמה התכנית התפתחות מוסרית וערכית של התלמידים והשפיעה עליהם לטווח הארוך. להלן מספר דוגמאות מהתנדבויות שונות לאורך השנים בכל רחבי הארץ.

עוגנים חברתיים ברמה ארצית

חלק מהפעילות ההתנדבותית במכון עזריאלי להעצמה חינוכית, הייתה עוגנים חברתיים מרכזיים להתנדבות ברמה הארצית.

באותם עוגנים יצאו אלפי תלמידי התכנית **בו זמנית** להתנדב ולתרום לקהילה ובכך ליצור חברה טובה יותר. להלן מספר דוגמאות של עוגנים שונים שחלו בשלושת השנים האחרונות ברחבי הארץ.

חנוכה: "עזריאלי מאירים את העיר"

תלמידי התכנית התנדבו במאות מסגרות שונות כגון בתי אבות, מועדוניות ילדים בסיכון, שירות כבאות והצלה, בתי חולים ועוד, במטרה להאיר את ליבם.

פורים: "עזריאלי משמחים לבבות"

תלמידי התכנית התנדבו במאות בתי ספר יסודיים, מועדוניות ילדים בסיכוי, חלוקת משלוחי מנות לנותני שירות ועוד, במטרה לשמח את ליבם.

ט"ו בשבט: "עזריאלי בטבע שלי"

ההתנדבות יוחדה לשיפור פני הסביבה. תלמידי התכנית שיפצו מועדוניות, בתי קשישים, גנים ומרחבים ציבוריים ברחבי העיר.

יום הזכרון: "עזריאלי עם הזכרון"

תלמידי התכנית הקימו פינות זיכרון לחללי צה"ל, ביקרו וטיפחו בתי עלמין צבאיים, השתתפו בטקסים וקיימו מפגשים עם משפחות שכולות.

סיכום פעילות סדנאות הורים

כחלק מראייה הוליסטית של התכנית, ההורים לקחו חלק פעיל בתהליך החינוכי של התלמידים, באמצעות השתתפות בסדרת כגישות אינטנסיביות של עשרה מפגשים בהדרכת מנחת סדנאות הורים מקצועית. בסדנאות הללו, למדו ההורים שיטות לימוד לעבודה עם ילדיהם, תקשורת חיובית ודרכים לשיפור מערכת היחסים המשפחתית, כל זאת על מנת לאפשר להם להיות שותפים מלאים בהישגים של ילדיהם.

לאורך 14 שנות פעילות השתתפו כ-6,000 הורים בסדנאות שכללו 10 מפגשים, וכ-12,000 הורים השתתפו בפעילויות משותפות של הורים וילדים וערבי העצמה.

להלן מספר תמונות מפעילויות משותפות של הורים וילדיהם.

תודות

לאחר 14 שנות פעילות, אנו מודים לכל בתי הספר שהיו שותפים מלאים לאורך השנים:

באר שבע: אמי"ת, מקיף א', מקיף ו', מקיף ג', רמות, רבין, טוביהו | **קריית גת:** גרוס, שלאון, רוגוזין, מאיר, ישיבה, תיכון חדש | **שדרות:** אמית גוטווירט, אמי"ת דתי בנים, אמי"ת דתי בנות | **דימונה:** אפלמן, זינמן, ליהמן, אחווה | **אופקים:** רב תחומי, אולפנה, תיכון מרום, ישיבה | **נתיבות:** המר, תיכון דרכא, הצבי | **אילת:** רבין, גולדווטר, בגין, אולפנה אילת | **קריית מלאכי:** אמי"ת, בית חנה, דרכא | **גדרה:** רמון, בגין | **בני ברק:** נווה שרה, לאורו נלך, רמז, מקווה ישראל | **בת ים:** שז"ר, חשמונאים, רמות, מילטון, רמת יוסף, המר, דרכא | **אור יהודה:** יובלים | **בית שמש:** אמי"ת שחר, אמי"ת דביר, אלפנה גילה, אולפנה נגה, ואת עלית, ברנקו וייס | **ירושלים:** המסורת, עמליה, סליגסברג, אולפנת גילה, בית חינוך, רנאקסן, מקיף פסגת זאב, אורט ספניאן | **כרמיאל:** פסגות, כרמים, אמי"ת בנים, אמי"ת בנות | **עכו:** עלייה שנייה, רוז, אמי"ת קנדי, מקיף ערבי | **נהריה:** אולפנת הראל, אומנויות ומדעים, נופרים | **מירון:** אולפנא, ישיבה תיכונית, מעלות תרשיחא-צביה, ישיבה תיכונית, אורט מעלות, אורט תרשיחא | **קריית שמונה:** דנציגר, המתמיד, אולפנית | **צפת:** הרב תחומי, אמי"ת בנות, אמי"ת בנים, ישיבה תיכונית, בית חנה | **טבריה:** אורט במעלה, אולפנית, עמל נופרים, אורט נריה | **נצרת עלית:** שרת, אלון | **חצור הגלילית:** אורט, אמי"ת | **קריית מוצקין:** רבין, נתניהו | **קריית אתא:** רוגוזין א', רוגוזין ב', אולפנית, ישיבתי | **קריית ים:** לוינסון, רבין, רודמן.

במהלך השנים השתתפו מאות תלמידי כיתה ט' בסמינר מנהיגות בשם כח דוד.

קרן עזריאלי | מדינת היהודים 85 | ת.ד. 4151 הרצליה, 46140 | טל. 09-9705900 | פקס. 09-9705919 | www.azrieli.org

כל אחד יכול למען עצמו, למען המשפחה ולמען הקהילה